

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Filozofická fakulta
Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: **Bc. Petr Novodvorský**, Dějiny a filozofie umění

Název práce: ***Raně středověká sakrální architektura Písecka – revize a analýza***

Vedoucí práce: Mgr. Hynek Látal, Ph.D.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Petr Novodvorský svou diplomovou prací přímo navázal na svou bakalářskou práci, v níž monograficky velmi zdařile pojednal otázky stavební historie kostela sv. Martina v Bernarticích. Nyní si vytyčil za úkol zabývat se nejen dalšími vesnickými kostely z první poloviny 13. století na Písecku, ale prověřit i v bádání a výuce silně zakořeněný pojem tzv. písecko-zvíkovské huti, který byl do literatury zaveden Jiřím Kuthanem před více než čtyřiceti lety. Úvodem je možné konstatovat, že Novodvorský podal v tomto ohledu velmi vyzrálý intelektuální výkon, který je zesílen jazykovou a stylistickou kvalitou samotného textu.

Předkládaná práce je členěna logicky a ústí do závěru, v němž jsou autorem zhodnocena zjištění a jednoznačně formulován postoj k otázce, kterou si vytyčil v úvodu a kolem níž je celý jeho výklad vystavěn. Po dostatečném úvodu, v němž autor vysvětlil své záměry a shrnul některé klíčové momenty dosavadního bádání, je větší část jeho textu věnována katalogovým heslům k vybraným stavbám. Podoba katalogu je sice čtenářsky přívětivá, co se týče rychlého hledání informací k jednotlivým objektům, syntetizující argumentaci je pak ale nutné hledat v závěrečných odstavcích jednotlivých kapitol. Pro regionálně méně poučeného čtenáře by jistě neškodilo do obrazové přílohy připojit základní mapku probíraných center (Milevsko, Písek, Strakonice) a pojednávaných staveb, aby byly zřejmé i jinak nevyřčené prosté vazby krajinné či komunikační. Jednotlivé stavby jsou probírány velmi detailně a při zvážení zcela aktuálních dílčích výzkumů, navíc je zcela zřejmé, že i autor se se všemi, které jsou přístupné a dochovaly se, seznámil podrobně osobně. Zajímavé a metodologicky náročné je připojení stavby, která byla demolována a zaplavena orlickou přehradou, kostela sv. Štěpána v Těchnicích. Proporčně nejdelší kapitola je věnována kostelu sv. Bartoloměje v Červené nad Vltavou, který byl částečně přenesen a pak znova vystavěn rovněž kvůli zatopení místa přehradou. Není však zcela jasné, proč autor položil takový

důraz právě na tuto stavbu a proč zařadil sice zajímavou, ale ne úplně s tématem související podkapitolu o jeho částečné záchraně.

Ani jako vedoucí však práci, která nepochybně splnila zadání, nemohu jen chválit. Ačkoliv autor dochází k přesvědčivé revizi představy o plošném působení jediné „huti“ ve vytyčené oblasti, v závěru textu přišly avizované vazby na zahraniční stavby a centra přeci jen docela zkrátka. Možná to je ale autorův záměr a bude se jim chtít věnovat ve své další profesní práci? Bylo by to velmi záslužné! Dále je nutné poznamenat, že sice nemáme v podstatě žádnou představu o fungování stavitelských skupin mimo velká hutní centra a že tedy Novodvorského představa o mísení práce různě vyučených kameníků jde správným směrem, přesto mohla jít jeho revize dále. Myslím zde na jím zjištěnou důležitou roli milevského kláštera jako centra stavitelství, což vrací za dob socialismu vytěsněné církevní instituce tzv. zpět do hry a mnohem více to navíc odpovídá představě o raně středověkých centrech vzdělání různého druhu. Svým způsobem velmi vágní až romantizující představu o „huti“, která byla zakotvena (jak přesně?) na dvou královských hradech, ale zároveň stavěla veškeré sakrální památky regionu, bude třeba zjevně více než revidovat. Odpovídá totiž asi spíše představám některých badatelů o silném panovníkovi, jehož imaginární vliv je autoritativní a plošný. Vzhledem k podobě církevní správy je v době před vznikem silných městských center vrcholného a pozdního středověku logičtější uvažovat o personálně i znalostně určující roli klášterů, a to právě také v jejich mezinárodní provázanosti. Domnívám se tedy, že se autor i přes veškerou chvályhodně vynaloženou snahu měl pokusit o vyhledání aktuální zahraniční literatury, která by se paralelním jevem raně středověkého kláštera jako centra stavitelství pro svěřenou oblast zabývala.

I přes vyřčené výtky a poznámky velmi oceňuji zcela samostatně sestavenou diplomovou práci Petra Novodvorského především kvůli schopnosti zrale revidovat zažitý názor autoritativně vnímaného badatele. Doporučoval bych po úpravách publikaci některých jejích podstatných částí, které by mohly v komunitě rozproudit plodnou diskusi nad metodicky závažným nejen regionálním tématem.

Diplomovou práci Petra Novodvorského přirozeně **doporučuji k obhajobě**.

Navrhovaná klasifikace: výborně

podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne 20. srpna 2023

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl/a
--------------------	---------	-------------	-------	-------------